

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи теорії мовної комунікації

Освітня програма «Німецька мова і література»

Спеціальність 035 Філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “29” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи теорії мовної комунікації
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	Корольова Наталія Олександрівна
Контактний телефон викладача	099 08 40 968
E-mail викладача	nataliia.korolova@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	лекції, практичні заняття
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	середа 13.30
2. Анотація до курсу	
Курс «Основи теорії мовної комунікації» має на меті сприяти розумінню студентами філософських закономірностей та особливостей німецької мови, підвищити мовну компетенцію і загальну мовну культуру майбутніх фахівців, спонукати студентів до наукових досліджень у галузі теорії комунікації німецької мови. Основним завданням теоретичного курсу є опис теорії мовної комунікації сучасної німецької мови відповідно до їх прикладного контексту вживання, застосування та гіпотетичного прогнозування й моделювання. Зміст дисципліни охоплює основні концепції і теорії комунікації німецької мови, специфіку фахової термінології, аналіз сучасних поглядів на різні мовознавчі проблеми, у тому числі дискусійного, нерегульованого та несистематизованого характеру. Зазначений курс спрямовано на розвиток здатності студентів самостійно набувати і удосконалювати знання та вміння через пошук, читання, реферування й аналіз спеціальної німецькомовної наукової літератури.	
3. Мета та цілі курсу	
забезпечити студентів знаннями з теорії мовної комунікації німецької мови й необхідним мінімумом німецькомовної фахової термінології для розв'язування складних спеціалізованих задач та практичних проблем в галузі лінгвістики в процесі професійної діяльності або навчання.	
4. Результати навчання (компетентності)	

4.1 Загальні компетентності

- Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

4.2. Фахові компетентності

- Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- Здатність використовувати в професійній діяльності знання про німецьку мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- Здатність використовувати в професійній діяльності знання з комунікативної теорії німецької мови.
- Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

4.3 Результати навчання

- Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової німецькомовної літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

- Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
- Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- Використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанровистильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- Здійснювати лінгвістичний, лінгвопрагматичний та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
- Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		20	
практичні		10	
самостійна робота		60	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VII	035 Філологія	4	В
Тематика курсу			

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Структура мовної комунікації та її головні складові. Основні поняття і терміни.	лекція, практичне заняття, індивідуальна та групова робота	1; 2; 4; 5; 37; 32; 23	Проблемні завдання Підготовка доповіді	5	вересень
Тема 2. Лінгвістичний, психолінгвістичний, соціолінгвістичний та прагмалінгвістичний аспекти мовного спілкування.	лекція, практичне заняття, індивідуальна та групова робота	21; 22; 10; 8; 9; 17; 24; 27; 28; 36	Проблемні завдання Підготовка доповіді	5	вересень
Тема 3. Прагматичний аспект мовного знака, його основні функції.	лекція, практичне заняття, індивідуальна та	13; 7; 24; 39; 37; 25; 27; 28	Проблемні завдання Підготовка доповіді		

Тема 4. Кореляція знака, символу, сигналу, коду та скорочення як мовного знака.	групова робота				
	лекція, практичне заняття, індивідуальна та групова робота	13; 24; 37; 27; 7; 39; 25; 28	Проблемні завдання Підготовка доповіді	5	жовтень
	лекція, практичне заняття, індивідуальна та групова робота	18; 4 5; 33; 29; 30	Проблемні завдання Підготовка доповіді		
Тема 5. Мовленнєвий акт – основна одиниця мовного спілкування. Види і типи мовленнєвих актів.	лекція, практичне заняття, індивідуальна та групова робота	23; 21; 11; 36; 19; 14; 12; 39	Проблемні завдання Підготовка доповіді		
Тема 6. Мовна культура, її критерії. Основні регулятиви мовного спілкування.	лекція, практичне заняття, індивідуальна та групова робота	23; 21; 11; 36; 19; 14; 12; 39	Проблемні завдання Підготовка доповіді	5	жовтень листопада
Тема 7. Культура іншомовного спілкування, міжкультурна і порівняльна лінгвістика.	лекція, практичне заняття, індивідуальна та групова робота	31; 26; 20; 14; 39; 30; 23; 29	Проблемні завдання Підготовка доповіді	5	листопада грудень
Тема 8. Мовлення як складний розумово-мовленнєвий процес. Фреймова інтерпретація мовленнєвих актів. Іллокутивний та перлокутивний аспекти мовної комунікації.	лекція, практичне заняття, індивідуальна та групова робота	33; 17; 30; 18; 7; 24	Проблемні завдання Підготовка доповіді		
Тема 9. Завдання функціональної прагматики. Дискурс і текст. Відмінність дискурсу від тексту.	лекція, практичне заняття, індивідуальна та групова робота				

Тема 10. Лінгвістичні, екстралінгвістичні та паралінгвістичні фактори висловлення.	робота	31; 23; 21; 36; 39; 38	Проблемні завдання Підготовка доповіді		
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Допуск до іспиту становить максимум 50 балів, бал за складання іспиту (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів.				
Вимоги до письмової роботи	Передбачене одне письмове підсумкове тестування (максимум 15 балів)				
Практичні заняття	Оцінюється відвідуваність усіх 5 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 35 балів розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 7.				
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до іспиту (максимум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, при виконанні завдань для самостійної роботи, а також бали підсумкового тестування.				
7. Політика курсу					
Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове тестування, самостійну роботу (модуль 1) та бали, отримані під час іспиту (модуль 2). Допуск до іспиту передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів). При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань; списування та плагіат, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять. Студент, який не набрав 25 балів, до іспиту за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання іспиту за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).					
8. Рекомендована література					
Базова					

№	Підручник	Кількість примірників у бібліотеці
---	-----------	------------------------------------

1	Арутюнова Н. Д. Человеческий фактор в языке: Коммуникация, модальность, дейксис. – М.: Наука, 1992. – 281 с.	5 примірників
2	Белянин В. П. Психолінгвістика: [учебник] / Валерий Павлович Белянин.- М.: Флинта, 2003.- 227 с.	5 примірників
3	Воркачев С. Г. Счастье как лингвокультурный концепт: [монография] / Сергей Григорьевич Воркачев. – М.: Гнозис, 2004. – 236 с.	5 примірників
4	Дейк ван Т. А. Язык, познание, коммуникация.- М.: Прогресс, 1989.	5 примірників
5	Жайворонок В. В. Українська етнолінгвістика: деякі аспекти досліджень / Віталій Вікторович Жайворонок // Мовознавство.- № 5.- К., 2001.- С. 48-63.	6 примірників
6	Іванишин В., Радевич-Винницький Я. Мова і нація.- Дрогобич: Відродження, 1994.	5 примірників
7	Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. К.: Вид. центр "Академія", 2004.- 344 с.	5 примірників
8	Карабан В. И. Сложные речевые единицы.- К.: Либідь, 1989.	5 примірників
9	Карасик В. И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс: [монография] / Владимир Ильич Карасик.- М.: Гнозис, 2004. - 390 с.	5 примірників
10	Новое в зарубежной лингвистике. Вып. 16-17. М.: Прогресс, 1985, 1986.	5 примірників
11	Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. - 2-е вид., доп.- К.: Вид. центр "Київський ун-т", 1999.- 308 с.	5 примірників
12	Прагматика и типология коммуникативных единиц: Сб. научн. тр. / Отв. ред. Алексеев А. Я.- Днепропетровск: ДГУ, 1989.	5 примірників

13	Приходько А. М. Концепти і концептосистеми в когнітивнодискурсивній парадигмі лінгвістики: [монографія] / Анатолій Миколайович Приходько.- Запоріжжя: Прем'єр, 2008.- 332 с.	5 примірників
14	Социолінгвістика.- М.: Наука, 1980.	11 примірників та електронний ресурс
15	Сахарчук Л. І. Методологія комунікативних досліджень. К., 2006. - 214 с.	5 примірників
16	Тарасов Е. Ф. Тенденции развития психолінгвістики.- М.:	5 примірників

	Наука, 1987.	
17	Ткаченко О. Б. Соціолінгвістична класифікація мов у її слов'янській специфічній динаміці // Мовознавство, 2003, № 2-3.- С. 3-13.	5 примірників
18	Ткаченко О. Б. Чи можуть бути в Україні дві загальнодержавні мови? // Мовознавство, 1999.- № 4-5.- С. 3-9.	5 примірників
19	Турчин В. В. Прагматика наукового терміна: [монографія] / Володимир Васильович Турчин. Івано-Франківськ: Факел, 2004. – 226 с.	5 примірників
20	Турчин В. В. Гуманітарна фахова комунікація: лінгвокогнітивно-онтологічні аспекти: [монографія] / Володимир Васильович Турчин.- Івано-Франківськ: Видавництво Прикарпатського нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2011.- 598 с.	5 примірників
21	Турчин М. М., Потапова Ж. Є. Кореляція знака, символу, сигналу, коду та скорочення як мовного знаку // Уч. зап. Харьковского гуманит. ин-та "Народная украинская академия", Харьков, 1996.	електронний ресурс
22	Фрумкина Р. М. Психолінгвістика: [учебник] / Ревекка Марковна Фрумкина.- [4-е изд. стереотипн.]- М.: Издательский центр "Академия", 2008.- 320 с.	5 примірників та електронний ресурс
23	Чередниченко О. І. Про мову і переклад. К.: Либідь, 2007.- 247 с.	електронний ресурс
24	Этнолінгвістика. М.: Наука, 1987.	електронний ресурс
25	Этнопсихолінгвістика. М.: Наука, 1980.	електронний ресурс
26	Ammon U. Probleme der Soziolinguistik. Tübingen. 1983.	електронний ресурс

27	Austin J. Zur Theorie der Sprechakte (How to do things with Words). 2. Aufl. Philipp Reclam. Stuttgart, 1994.-217 S.	електронний ресурс
28	Coseriu E. Einführung in die Allgemeine Sprachwissenschaft. Tübingen, 1992.	електронний ресурс
29	Ehlich K. Kommunikationsbrüche. Vom Nachteil und Nutzen des Sprachkontakts // Zielsprache Deutsch, 1992, 23/2.- S. 64-74.	електронний ресурс
30	Heusinger S. Pragmalinguistik. Haar + Herchen Verl. GmbH, Frankfurt am Main, 1995.- 162 S.	електронний ресурс
31	Hörmann H. Psychologie der Sprache. Springer-Verl., Berlin. Heidelberg. 1970.	електронний ресурс
32	Rehbein J. Einführung in die interkulturelle Kommunikation // Interkulturelle Kommunikation. Tübingen: Narr, 1985.- S. 7-41.	електронний ресурс
33	Schmidt W. u. a. Funktional-kommunikative Sprachbeschreibung.- Leipzig. 1981.	електронний ресурс
34	Turtschyn M. M. Handreichung zum Problem der Abkürzung im modernen Deutsch. Iwano-Frankiwsk, 1997.- 23 S.	електронний ресурс
Додаткова література		
35 Крюков А. Н. Фоновые знания и языковая коммуникация // Этнолингвистика. М., 1987.- С. 19-34.		
36 Леонтьев А. А. Языковой знак как проблема психологии. М., 1967.		
37 Лосев А. Ф. Знак. Символ. Миф. М., 1982.		
38 Beneke J. Zur sozialen Differenziertheit der Sprache am Beispiel jugendtypischer Sprechweise // Zeitschrift für Phonetik, Sprachwissenschaft und Kommunikationsforschung 28 (1985). S. 251-263.		
39 Brünner G., Graefen G. Texte und Diskurse: Methoden und Forschungsergebnisse der funktionalen Pragmatik. Westdeutscher Verlag GmbH, Opladen, 1994.- 439 S.		
40 Chernyseva I. I. Feste Wortkomplexe des Deutschen in Sprache und Rede.- Moskau, Verl. "Vyssaja skola", 1980- 143 S.		
41 Forguson L. W. Locutionary and illocutionary acts.- Berlin 1973.- S. 160-185.		
42 Großes Handbuch. Rhetorik. Buch und Zeit Verlagsgesellschaft GmbH. Köln, 2000.- 447 S.		
43 Kopperschmidt J. Allgemeine Rhetorik. Einführung in die Theorie der persuasiven Kommunikation. Stuttgart, 1973.		
44 Kumbier D. u.a. Interkulturelle Kommunikation: Methoden, Modelle, Beispiele. Hamburg: Rowolt Taschenbuch Verlag, 2006.- 352 S.		
45 Labov W. Das Studium der Sprache im sozialen Kontext // Aspekte der Soziolinguistik. Frankfurt / M. Hrsg. W. Klein, D. Wunderlich, 1972.- S. 123-206.		
46 Morris Ch. Grundlagen der Zeichentheorie. Ästhetik und Zeichentheorie. Übersetzt von R. Posner. München, 1972.		
47 Opaschowski H. Psychologie und Soziologie des Freizeitverhaltens. Opladen. 1989.		
48 Polenz P. Idiolektale und soziolektale Funktionen von Sprache // Leuvense Bijdragen 63, 1974.- S. 97-112.		

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.library.ukma.kiev.ua/>
2. <http://library.lnu.edu.ua/bibl/>

3. <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. <http://www.dnpb.gov.ua/>
5. <http://www.mirknig.com>
6. <http://www.RoyalLib.Ru>
7. <http://lib.aldebaran.ru/>
8. <http://www.Projekt Gutenberg-D>
9. <http://www.BIBLIOTHECA AUGUSTANA: Chronologie der deutschen Literatur>
10. <http://www.Links zu Online-Texten der deutschen und ins Deutsche übersetzten Literatur gesammelt von Helmut Schulze>
11. <http://www.Literatur im Netz im Berliner Zimmer>
12. <http://www.LiteraturWelt>
13. <http://www.Erlanger Liste-Digitale Texte>
14. <http://www.MEDIEN.RU>
15. <http://www.FILOLOGIA.SU>

Викладач Корольова Наталія Олександрівна